

UDENRIGSMINISTERIET
Center for Europa

Den 16. november 2010
J.nr. 400.C.1.

Udenrigsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 23 alm. del af 20. oktober 2010 fra Folketingets Europaudvalg

Spørgsmål 23:

Ministeren bedes redegøre for, i hvilke sager regeringen – siden 1. januar 2008 – har været uenig med Kommissionen i dens vurdering af, om et forslag til en retsakt overholder nærhedsprincippet.

Svar:

Nærhedsprincippet (eller subsidiaritetsprincippet) blev indføjet i EF-traktaten med Maastricht-traktaten i 1992. Nærhedsprincippet fastslår, at en konkret politisk problemstilling skal håndteres på rette politiske niveau, dvs. i en EU-kontekst enten af EU-niveauet eller det nationale politiske niveau. Når der var et bredt ønske om at indføje et nyt princip i Maastricht-traktaten om respekt for subsidiaritet i EU's myndighedsudøvelse, hang det sammen med, at EU med Maastricht-traktaten fik en række nye beføjelser. Medlemsstaterne ønskede på den baggrund at indskærpe, at EU's udøvelse af sine beføjelser skulle ske med respekt for medlemsstaternes egne muligheder for at handle og dermed være begrænset til de tilfælde, hvor handling på EU-plan havde merværdi i forhold til medlemsstaternes handlinger hver for sig.

Nærhedsprincippet er i alt væsentlighed et politisk princip om grænsen mellem tiltag på EU-plan og tiltag på nationalt plan. Fortolkningen af nærhedsprincippet beror derfor ikke primært på juridisk-tekniske vurderinger, men i meget høj grad på mere politiske vurderinger. Der er således i praksis relativt vide rammer for, hvilke elementer der principielt kan medtages i en samlet nærhedsvurdering af et givent EU-forslag. For at nærhedsprincippet er relevant, skal EU's traktatgrundlag indeholde hjemmel til at regulere den pågældende problemstilling samtidig med, at EU's kompetence på området er delt med medlemsstaterne, dvs. ikke er eksklusiv.

Udenrigsministeriet har gennemgået nærhedsnotater og grundnotater oversendt til Folketingets Europaudvalg i perioden 1. januar 2008 til 31. oktober 2010. Der er ikke fundet eksempler på, at regeringen uforbeholdent har afvist en retsakt med henvisning til nærhedsprincippet. Der er imidlertid ved gennemgangen identificeret 7 sager, hvor regeringen på foreløbig basis har fundet anledning til at kvalificere vurderingen af, hvorvidt et forslag - eller specifikke aspekter heraf - overholder nærhedsprincippet. De pågældende forslag fremgår af vedlagte liste.

Bilag

Sager, hvor regeringen har kvalificeret Kommissionens nærhedsvurdering, 1. januar 2008 – 31. oktober 2010

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning 726/2004 om fastlæggelse af fællesskabsprocedurer for godkendelse og overvågning af human- og veterinærmedicinske lægemidler og om oprettelse af et europæisk lægemiddelagentur for så vidt angår overvågning af humanmedicinske lægemidler, KOM/2008/664
og
Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 2001/83/EF om oprettelse af et fællesskabskodeks for humanmedicinske lægemidler for så vidt angår lægemiddelovervågning, KOM/2008/663
Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om buspassagerers rettigheder og om ændring af forordning (EF) nr. 2006/2004 om samarbejde mellem nationale myndigheder med ansvar for håndhævelse af lovgivning om forbrugerbeskyttelse, KOM/2008/817
Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af direktiv 2002/15 om tilrettelæggelse af arbejdstid for personer, der udfører mobile vejtransportaktiviteter, KOM/2008/650
Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 2006/112/EF hvad angår de nedsatte satser for merværdiafgift, KOM/2008/428
Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om patientrettigheder i forbindelse med grænseoverskridende sundhedsydelse, KOM/2008/414
Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om et europæisk banenet med henblik på konkurrencebaseret godstransport, KOM/2008/852
Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på sæsonarbejde, KOM/2010/379*

*Forslaget er fremsat helt eller delvist med hjemmel i TEUF, afsnit V. Protokollen om Danmarks Stilling, der er knyttet til Lissabon-traktaten, finder derfor anvendelse.